

Συνέντευξη της κ. Ελένης Τσαμαδού:

Κυρία Τσαμαδού συστήστε μας με λίγα λόγια το νέο σας μυθιστόρημα.

Η υπόθεση κινείται σε δύο επίπεδα. Στο σήμερα, συγκεκριμένα στο 1999 και στις αρχές και μέσα του δέκατου πέμπτου αιώνα με κορύφωση την Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως.

Το Μάιο του 1999 μια καλόγρια επισκέπτεται ένα δικηγόρο και του ζητά κάτι που εκ πρώτης όψεως φαίνεται παράλογο. Ζητά τη βοήθεια του, επικαλούμενη την κβαντική θεωρία στην οποία η ίδια πιστεύει, προκειμένου να γυρίσει πίσω στο χρόνο και ν'αναζητήσει την κόρη της που έχασε κατά την Άλωση, αλλά και ν'αλλάξει το ρου της Ιστορίας. Για να πείσει το δικηγόρο να την βοηθήσει του αποκαλύπτει κάποιες πτυχές της ζωής του που μόνον αυτός γνωρίζει ενώ του εξιστορεί τις περιπέτειες της ζωής μιας άλλης γυναίκας που έζησε στο απώτερο παρελθόν. Η καλόγρια ταυτίζεται με την άλλη γυναίκα και τις περιπέτειές της, άλλοτε στο Φραγκοκρατούμενο Μωριά, άλλοτε στη Μπαρμπαριά των πειρατών, στο Μυστρά των Παλαιολόγων και τέλος στην Κωνσταντινούπολη λίγο πριν την Άλωση και κατά την Άλωση. Μαθαίνουμε για τη γνωριμία της με σημαντικές προσωπικότητες της εποχής της, όπως ήταν η Κλεώπια Μαλατέστα, ο Πλήθων, ο Βησσαρίων, ο Φραντζής, ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος και μέσα από τη διήγησή της ζούμε μαζί με το δικηγόρο βήμα βήμα την αγωνία του επερχόμενου τέλους. Το βιβλίο επιφυλάσσει στον αναγνώστη στο τέλος μια ανατροπή ενώ πλανάται ένα ερώτημα κατά πόσον ο χρόνος και ο χώρος είναι κάτι ενιαίο και σχετικό.

Πόσο καιρό σας πήρε η διεξαγωγή της έρευνας για τις ιστορικές περιόδους κατά τις οποίες διαδραματίζεται η ιστορία σας; Ποιες πηγές σας βοήθησαν περισσότερο;

Περίπου τέσσερα χρόνια. Το θέμα όμως με βασάνιζε από πολύ παλιά. Πολλά βιβλία και συγγράματα με βοήθησαν. Βασικούς οδηγούς στην έρευνα και την αναζήτηση των πηγών είχα κυρίως το «Χρονικό» του Φραντζή και «Βυζαντινοτουρκική Ιστορία», του Δούκα και το σπάνιο βιβλίο του Αχ. Κύρου «Βησσαρίων ο Έλληνας». Αναζήτησα επίσης και διάβασα και κάποιες από τις ομιλίες και «επιστολές» του Βησσαρίωνος. Φυσικά υπήρξαν και άλλα πολλά έργα τα οποία αναφέρω στο βιβλίο μου.

Από τους ήρωες του βιβλίου σας, υπάρχει κάποιος με τον οποίο ταυτίζεστε ιδιαίτερα;

Όλους τους αγαπώ σαν παιδιά μου. Αν θα μπορούσα να πω ποιός με συγκίνησε περισσότερο θα έλεγα εκτός από τον μαρτυρικό και ηρωικό Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, ήταν ήταν και ο Βησσαρίων. Η αγάπη του, το πάθος του, για το γένος των Ελλήνων, όπως έλεγε και οι αγώνες και οι αγωνίες του για την τύχη του, οι συμβουλές του προς τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο για την ανόρθωση της αυτοκρατορίας και τέλος η δωρεά της τεράστιας βιβλιοθήκης του στη Βενετία, ως παρακαταθήκη για τους σκλαβωμένους Έλληνες μου τον έκαναν οικείο και ιδιαίτερα αγαπητό.

Ποιο είναι το λογοτεχνικό έργο έλληνα ή ξένου συγγραφέα που σας έχει αγγίξει βαθιά ως αναγνώστρια;

Ο «Πόλεμος και Ειρήνη» του Τολστόι και ο «Μαύρος Άγγελος» του Βαλτάρι. Δύο βιβλία με διαφορετική φιλοσοφία, αλλά που με συγκινούν το ίδιο.

Πρέπει ο συγγραφέας να είναι πρώτα αναγνώστης; Ποια συμβουλή θα δίνετε σε ένα νέο άνθρωπο που ξεκινά τώρα στο χώρο της λογοτεχνίας;

Θεωρώ αυτόνοτο και απολύτως αναγκαίο πριν κάποιος ασχοληθεί σοβαρά με το γράψιμο να έχει διαβάσει πολύ. Αυτή είναι η συμβουλή μου σε ένα νέο που θα ήθελε να γίνει λογοτέχνης και μαζί με αυτή τη συμβουλή άλλη μια. Να μη διστάζει να σκίζει και να πετά ό,τι γράφει πριν καταλήξει στο οριστικό κείμενο που τον εκφράζει.

Πως κατορθώσατε να συνδυάσετε την καριέρα σας στα νομικά, την οικογένεια και τη συγγραφή; Είναι συμβατοί όλοι αυτοί οι πολύπλοκοι ρόλοι στη ζωή μιας γυναίκας;

Δε θα έλεγα πως τα συνδύασα. Δεν έχω την ικανότητα, που έχουν ευτυχώς για αυτούς, άλλοι «να δουλεύω σε δύο κυρίους». Γράψιμο και δικηγορία ήταν για μένα δύο χωριστοί κόσμοι. Η οικογένειά μου πάλι, ιδίως ο άντρας μου, με στήριξαν σε ό,τι έκανα. Χωρίς αυτούς δε θα είχα κατορθώσει τίποτε.

Έχετε οραματιστεί ή ξεκινήσει ήδη το επόμενο βιβλίο σας; Με τι θα θέλατε να καταπιαστείτε στο επόμενο λογοτεχνικό σας βήμα;

Είναι λίγο νωρίς ακόμη. Έχω κάποιες ιδέες που έχουν να κάνουν και με τον τόπο σας, τον Μακεδονικό αγώνα και τις βουλγαρικές κατοχές.